

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

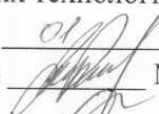
Факультет фінансів та цифрових технологій

Кафедра фінансових ринків та технологій

Затверджено

Вченою радою факультету

фінансів та цифрових технологій,

протокол від « 18 » 2022 № 2

Голова Вченої ради М.В. Рябокінь

Методичні рекомендації
до проведення семінарських занять
з навчальної дисципліни «ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь – 2022

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять складені на основі робочої програми навчальної дисципліни «Фінансова інфраструктура», затвердженої у 2022 році.

Укладач:

І.І. Чуницька, д.е.н., професор,
в.о. завідувача кафедри фінансових ринків
та технологій

Рецензенти:

Ю.Ю. Вергелюк, к.е.н., доцент, доцент
кафедри фінансових ринків та технологій;
О.Д. Гордей, д.е.н., професор, професор
кафедри публічних фінансів

Розглянуто та схвалено кафедрою фінансових ринків та технологій, протокол
від «12» 01 2022 № 3

В.о. завідувача кафедри
професор

І.І. Чуницька, д.е.н.,

РЕЦЕНЗІЯ

**на методичні рекомендації до проведення семінарських занять
з навчальної дисципліни «ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять обов'язкової дисципліни «Фінансова інфраструктура» спрямовані на формування у майбутніх висококваліфікованих випускників університету знань, умінь і навичок щодо організації та забезпечення діяльності суб'єктів інфраструктури, пов'язаної обслуговуванням руху фінансових фондів на фінансовому ринку.

Тематика запропонованих методичних рекомендацій до проведення семінарських занять дозволяє здобувачам вищої освіти засвоїти предмет дисципліни. Структура методичних рекомендацій до проведення семінарських занять характеризується логічною послідовністю і в цілому відображає весь комплекс питань, які відносяться до предмету вивчення.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять складаються з двох змістових модулів, що включають вісім тем, які повністю розкривають предмет дисципліни та надаватимуть здобувачам вищої освіти необхідні знання, навички та вміння з діяльності суб'єктів фінансової інфраструктури.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять сприяють досягненню навчальної мети курсу – формуванню глибоких фахових знань та практичних навичок щодо організації та забезпечення діяльності суб'єктів інфраструктури, пов'язаної обслуговуванням руху фінансових фондів на фінансовому ринку.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять з курсу «Фінансова інфраструктура» відповідають вимогам, що висуваються до навчально-методичного забезпечення закладів вищої освіти і можуть бути рекомендовані до використання в навчальному процесі.

Рецензент:

**к. е. н., доцент, доцент кафедри
фінансових ринків та технологій**

Юлія ВЕРГЕЛЮК

РЕЦЕНЗІЯ

**на методичні рекомендації до проведення семінарських занять
обов'язкової дисципліни «Фінансова інфраструктура»
для підготовки здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та
страхування»**

Необхідність вивчення дисципліни «Фінансова інфраструктура» викликана тим, що у сучасній економіці є актуальним дослідження діяльності професійних учасників фінансового ринку, які, виконуючи певні функції та реалізуючи свої інтереси, водночас забезпечують трансформацію заощаджень громадян і накопичень підприємств в інвестиції і таке спрямування ресурсів, що сприяє належній ефективності їх використання.

Навчальна дисципліна «Фінансова інфраструктура» узагальнює надбання відомих вчених-економістів та провідних практиків. Вона забезпечується ґрунтовною теоретико-методологічною базою дослідження: використанням сукупності методів наукового пошуку, опрацюванням широкого масштабу інформації стосовно функціонування фінансового ринку.

Зміст і структура методичних рекомендацій до проведення семінарських занять з дисципліни «Фінансова інфраструктура» відзначаються логічною побудовою та відображують широкий спектр питань, які необхідні для базових знань здобувачам вищої освіти з дисципліни.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять складаються з двох змістових модулів, що включають 8 тем, які повністю розкривають предмет дисципліни та надаватимуть здобувачам вищої освіти необхідні знання, навички та вміння.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять «Фінансова інфраструктура» відповідають встановленим вимогам, що висуваються до навчально-методичного забезпечення закладів вищої освіти і можуть бути рекомендовані до використання в навчальному процесі.

Рецензент:

**д.е.н., професор,
професор кафедри публічних фінансів**

Оксана ГОРДЕЙ

ЗМІСТ

1.Передмова	4
2.Мета та цілі.....	5
3.Пояснення за розділами та темами.....	6
4.Тематика завдань для поглибленого вивчення курсу.....	11
5.Порядок оцінювання знань.....	12
6.Рекомендована література.....	15

1. ПЕРЕДМОВА

Метою навчальної дисципліни «Фінансова інфраструктура» формування глибоких фахових знань та практичних навичок щодо організації та забезпечення діяльності суб'єктів інфраструктури, пов'язаної обслуговуванням руху фінансових фондів на фінансовому ринку.

Завданнями навчальної дисципліни є забезпечення можливостей отримання здобувачами вищої освіти практичних знань пов'язаних з організацією суб'єктами інфраструктури обліку цінних паперів та виконання угод за ними; аналіз практичних аспектів взаємодії суб'єктів інфраструктури фінансового ринку з органами державного регулювання; формування комплексу прагматичних навичок щодо використання інформаційних технологій в діяльності суб'єктів інфраструктури.

Методи та форми навчання. У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Організація навчального процесу передбачає: вивчення теоретичних аспектів дисципліни у тісному зв'язку з практикою; ігрове планування діяльності здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях; налагодження міжпредметних зв'язків. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної її підготовки доцільно використовувати різні *методи навчання*, а саме: словесний, наочний; пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький; методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо). *Формами навчання* є денна та заочна форми навчання здобувачів вищої освіти.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійну та індивідуально-консультаційну роботу, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді усного та письмового опитування на семінарських заняттях, участі у тренінгах, підготовки індивідуальних завдань, написання контрольних робіт. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі екзамену.

2. МЕТА ТА ЦІЛІ

Основна мета проведення семінарських занять – сприяння поглибленому засвоєнню здобувачами вищої освіти найбільш складних питань навчальної дисципліни «Фінансова інфраструктура», спонукання здобувачів вищої освіти до колективного творчого обговорення, оволодіння науковими методами аналізу явищ і проблем, активізування до самостійного вивчення наукової та методичної літератури, формування навичок самоосвіти.

Проведення семінарських занять дозволяє вирішувати такі дидактичні цілі:

- оптимально поєднувати лекційні заняття із систематичною самостійною навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, їх теоретичну підготовку з практичною;
- забезпечувати системне повторення, поглиблення і закріплення знань здобувачів вищої освіти за певною темою;
- розвивати уміння, навички розумової праці, творчого мислення, уміння використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- формувати уміння і навички здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності;
- здійснювати діагностику і контроль знань здобувачів вищої освіти з окремих розділів і тем, формувати уміння і навички виконання різних видів майбутньої професійної діяльності.

3. ПОЯСНЕННЯ ЗА РОЗДІЛАМИ ТА ТЕМАМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТУВАННЯ

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЗАСАДИ ЇЇ СТРУКТУРИЗАЦІЇ

План семінарського заняття

1. Сутність, призначення і роль фінансової інфраструктури.
2. Складові фінансової інфраструктури.
3. Інструментальне наповнення фінансової інфраструктури.
4. Сучасний стан та проблеми розвитку фінансової інфраструктури в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення понять «Фінанси», «Фінансова інфраструктура», «Ринок фінансових послуг», Фінансова послуга.
2. Що таке фінансові активи, фінансові інструменти.
3. Назвіть складові фінансової інфраструктури.
4. З яких компонентів складається управлінська фінансова інфраструктура, обслуговуюча фінансова інфраструктура, Інституційна фінансова інфраструктура.
5. Національний банк України. Комерційні банки. Небанківські кредитні установи.
6. Страхові компанії. Недержавні пенсійні фонди.
7. Фондова біржа. Валютна біржа.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [1; 2; 3; 5; 6].
- Допоміжна [7; 8; 10; 11; 12].
- Міжнародні видання [15; 16; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28; 30].

ТЕМА 2. ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

План семінарського заняття

1. Історія розвитку інфраструктури фінансового ринку України.
2. Поняття інфраструктури фінансового ринку та її склад.
3. Суб'єкти інфраструктури фінансового ринку, їх функції та операції.
4. Система професійної підготовки працівників суб'єктів інфраструктури фінансового ринку України.

Питання для самоконтролю

1. Що таке інфраструктура фінансового ринку.
2. Назвіть суб'єктів інфраструктури фінансового ринку.
3. Які функції інфраструктури фінансового ринку.
4. Операції інфраструктури фінансового ринку.
5. Інституційний елемент інфраструктури фінансового ринку.
6. Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг.
7. Інфраструктурне середовище. Фінансові інститути.
8. Учасники фінансового ринку.
9. Кількісна оцінка розвитку інфраструктури фінансового ринку.

10. Показники якісної оцінки інфраструктури фінансового ринку.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [2; 3; 5; 6].
- Допоміжна [7; 8; 11; 12].
- Міжнародні видання [15; 16; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [27; 28; 30].

ТЕМА 3. НЕБАНКІВСЬКІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ УСТАНОВИ

План семінарського заняття

1. Небанківські фінансово-кредитні інститути.
2. Основні напрями діяльності сучасних спеціалізованих фінансово-кредитних установ.
3. Посередницька діяльність спеціалізованих фінансово-кредитних установ.
4. Функціональні відмінності спеціалізованих фінансово-кредитних установ.

Питання для самоконтролю

1. Основи діяльності небанківських фінансових установ.
2. Фінансове посередництво.
3. Причини розвитку спеціалізованих небанківських фінансово-кредитних установ.
4. Напрями діяльності сучасних спеціалізованих фінансово-кредитних установ.
5. Особливості небанківських фінансово-кредитних інститутів.
6. Посередницька діяльність спеціалізованих фінансово-кредитних установ.
7. Сучасна кредитно-фінансова система.
8. Особливості розвитку ринку недержавних пенсійних послуг.
9. Страхові організації.
10. Ознаки інституційних інвесторів.
11. Спеціалізовані фінансові компанії.
12. Особливості міжнародного лізингу.
13. Факторингові послуги.
14. Інвестиційні фонди нерухомості.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [1; 2; 3; 5].
- Допоміжна [7; 8; 10; 11].
- Міжнародні видання [15; 17; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 29; 30].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СЕРВІСНА ІНФРАСТРУКТУРА

ТЕМА 4. ІНФРАСТРУКТУРА БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

План семінарського заняття

1. Надання гарантій домогосподарствам.
2. Формування довіри вкладників банків до всієї банківської системи.

Питання для самоконтролю

1. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.
2. Надання гарантій домогосподарствам.

3. Фонд для компенсаційних виплат ФГВФО.
4. Закон про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.
5. Динаміка залучених коштів від фізичних осіб банками України, що мають ліцензію.
6. Становлення діяльності Української міжбанківської валютної біржі.
7. Бюро кредитних історій.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [2; 3; 4; 5; 6].
- Допоміжна [7; 9; 10; 11; 12].
- Міжнародні видання [15; 16; 1; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [25; 26; 27; 28; 30].

ТЕМА.5. ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

План семінарського заняття

1. Проблеми функціонування біржового сегмента фінансового ринку.
2. Електронні торги на біржах, їх переваги.
3. Недоліки торгівлі цінними паперами.
4. Позабіржовий ринок.
5. Клірингові установи.
6. Центральний депозитарій цінних паперів.
7. Міжнародні центральні депозитарії.
8. Особливості сучасного біржового ринку деривативів України.

Питання для самоконтролю

1. Закон України «Про депозитарну систему України».
2. Центральний депозитарій цінних паперів.
3. Депозитарні установи.
4. НБУ.
5. Депозитарії-кореспонденти.
6. Фондові біржі.
7. Клірингові установи.
8. Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках.
9. Емітенти.
10. Торговці цінними паперами.
11. Компанії з управління активами.
12. Цінні папери.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [1; 2; 3; 5; 6].
- Допоміжна [7; 8; 9; 10; 11; 12].
- Міжнародні видання [15; 16; 17; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28; 29; 30].

ТЕМА 6. БРОКЕРСЬКА ТА ДИЛЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.

План семінарського заняття

1. Основні послуги, які повинна надавати сучасна брокерська компанія.
2. Тенденції в інноваційному розвитку професійної діяльності на ринку цінних паперів.

Питання для самоконтролю

1. Проблеми функціонування брокерської і дилерської діяльності.
2. Торговці цінними паперами.
3. Динаміка кількості торговців цінними паперами в Україні.
4. Послуги сучасної брокерської компанії.
5. Новітні технології сфери біржової торгівлі.
6. Переваги і недоліки інтернет-трейдингу для індивідуальних інвесторів і професійних учасників біржового ринку.
7. Етапи розвитку он-лайн-брокериджу.
8. Посередницька діяльність на страховому ринку.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [1; 2; 3; 5; 6].
- Допоміжна [7; 8; 9; 10; 11; 12].
- Міжнародні видання [15; 16; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [25; 27; 28; 30].

ТЕМА 7. АУДИТОРСЬКО-КОНСАЛТИНГОВІ ФІРМИ.

План семінарського заняття

1. Оцінка величини консалтингового сектора.
2. Параметри управлінського консультування.
3. Спеціалізовані компанії з управління персоналом.
4. Консалтинг у сфері малого і середнього бізнесу.
5. Аудиторські послуги.

Питання для самоконтролю

1. Світовий ринок консалтингових послуг.
2. Етапи становлення ринку консультаційних послуг.
3. Оцінка величини консалтингового сектору.
4. Сегментація ринку консалтингових послуг України.
5. Темпи розвитку ринку консалтингових послуг.
6. Менеджмент-консалтинг.
7. Консалтинг у сфері малого і середнього бізнесу.
8. Юридичні консалтингові послуги.
9. Компанії з управління персоналом.
10. Сегментація європейського ринку консалтингу.
11. Особливості розвитку ринку аудиторських послуг в Україні.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [2; 3; 5; 6].
- Допоміжна [7; 8; 9; 11; 12].
- Міжнародні видання [15; 16; 18; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [20-23; 25; 27; 28; 30].

ТЕМА 8. ІНФОРМАЦІЙНО-РЕЙТИНГОВІ АГЕНЦІЇ

План семінарського заняття

1. Аналіз типів рейтингів.
2. Типи рейтингів, що надаються українськими рейтинговими агентствами.

3. Діючі рейтинги, що надаються уповноваженими рейтинговими агентствами.
4. Аналіз частки ринку рейтингових послуг ЄС.

Питання для самоконтролю

1. Ключова роль рейтингових агентств.
2. Рейтинг, як визначальний критерій боргових цінних паперів.
3. Інвестиційний рейтинг за Національною шкалою.
4. Рейтингування у сфері банківського сектору.
5. Використання рейтингових оцінок банків.
6. Ринок рейтингових оцінок в Україні.
7. Регулювання рейтингових агентств та їх незалежність.
8. Процедура рейтингування.
9. Рейтинг на основі аналізу.
10. Рейтинг на основі моделі.
11. Повноваження НКЦПФР щодо рейтингових агентств.
12. Обовязкове визначення рейтингової оцінки законодавством.
13. Міжнародні рейтингові агентства.
14. Аналіз типів рейтингів.
15. Діючі рейтинги уповноважених рейтингових агентств.
16. Типи рейтингів, що надаються українськими рейтинговими агентствами.
17. Регулювання питань рейтингування в Європейському союзі.
18. Допоміжні послуги рейтингових агентств.
19. Кредитні рейтингові агентства.
20. Групи рейтингів, що надаються уповноваженими рейтинговими агентствами ЄС.
21. Методика оцінки кредитного рейтингу.
22. Політичний ризик і ризик країни в процесі надання рейтингу підприємству.
23. Аспекти бізнес ризиків.
24. Кількісні показники для оцінки бізнес-ризиків.
25. Рейтинг інфраструктури ринку.
26. Рейтинг центрального депозитарію.
27. Ризики і фактори, що впливають на рейтинг інфраструктури капіталу.
28. Міжнародні рейтингові агентства, що спеціалізуються на наданні публічних і конфіденційних рейтингів інфраструктурних інститутів ринку капіталу різних країн.
29. Ключові ризики аналізу інфраструктури ринку капіталів.
30. Вагові коефіцієнти ризиків у визначенні рейтингу центрального депозитарію.

Рекомендовані літературні джерела:

- Основна [1; 2; 3; 5; 6].
- Допоміжна [7; 8; 9; 11; 12].
- Міжнародні видання [15; 16; 18; 19].
- Інформаційні ресурси Інтернет [20-30].

4. ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

1. Особливості суб'єктів інфраструктури як учасників фінансового ринку.
2. Історія розвитку інфраструктури фінансового ринку України.
3. Вплив діяльності інститутів інфраструктури на ефективність операцій з фінансовими активами.
4. Розвиток Державного комісії з цінних паперів та фондового ринку в системі регулювання інфраструктури.
5. Система професійної підготовки працівників суб'єктів інфраструктури фінансового ринку України.
6. Законодавство у сфері Національної депозитарної системи.
7. Класифікація та план балансових рахунків депозитарного обліку.
8. Порядок проведення розрахунків за угодами з цінними паперами.
9. Особливості обігу іменних фінансових інструментів.
10. Бланки сертифікатів цінних паперів та вимоги щодо них.
11. Особливості ведення системи реєстру у вигляді електронних баз даних.
12. Способи зберігання цінних паперів та їх характеристика.
13. Функція обслуговування обігу цінних паперів на рахунках.
14. Порядок відкриття рахунків у цінних паперах власникам.
15. Обслуговування депозитаріями операцій емітента щодо випущених ним цінних паперів.
16. Особливості депозитарної діяльності щодо державних цінних паперів.
17. Обслуговування інституційних інвесторів на ринку цінних паперів.
18. Брокерська діяльність торговців.
19. Дилерська діяльність торговців.
20. Андеррайтинг як фінансова послуга, що надається торговцями.
21. Система документообігу торговця цінними паперами.
22. Загальні умови до договорів, що укладаються торговцями.
23. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів торговцями цінними паперами.
24. Нормативи, що обмежують ризики торговця цінними паперами.
25. Сертифікація осіб, що здійснюють торгівлю цінними паперами у складі юридичної особи.
26. Оподаткування операцій з цінними паперами та доходів від цінних паперів.
27. Облік фінансових інвестицій: визначення та класифікація фінансових інвестицій.
28. Характеристика діяльності з організації торгівлі з цінними паперами.
29. Правові засади функціонування фондової біржі.
30. Позабіржовий організований ринок цінних паперів: причини появи та поширення.
31. Порядок лістингу та делістингу.
32. Індекси організованого ринку цінних паперів.
33. Звітність організатора торгівлі: склад та порядок надання.
34. Використання Інтернет-технологій в діяльності організаторів торгівлі.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання за навчальну дисципліну «Фінансова інфраструктура» представлено в таблиці 5.1 (денна форма навчання) та таблиці 5.2 (заочна форма навчання).

Таблиця 5.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА» Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - 19 балів					Контрольний захід №1	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів	
Загальна кількість балів за модулем №1	9								10
Теми	Т.1	Т.2	Т.3						
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 - 31 бал					Контрольний захід №2			
Загальна кількість балів за модулем №2	21								10
Теми	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8				
Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3	3	3				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	1								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE	5								

Таблиця 5.2

Розподіл балів з навчальної дисципліни «ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА» Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - 19 балів					Контрольний захід №1	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів	
Загальна кількість балів за модулем №1	9								10
Теми	Т.1	Т.2	Т.3						
Відповідь на семінарському занятті	-	9	-						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 - 31 бал					Контрольний захід №2			
Загальна кількість балів за модулем №2	21								10
Теми	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8				
Відповідь на семінарських заняттях	-	9	-	-	-				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	7								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE	5								

Критерії оцінювання семінарських занять.

Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове

опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти денної форми навчання на семінарському занятті становить 3 бали, для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання 9 балів.

За роботу на семінарських заняттях з кожної теми з навальної дисципліни «Фінансова інфраструктура» здобувачі вищої освіти денної форми навчання можуть отримати по 3 бали, заочної форми навчання по 9 балів. Опитування за кожною темою включає в себе два види роботи: обов'язкове письмове опитування та додаткове усне опитування за питаннями, що виносяться на самостійне опрацювання.

Кожен модуль завершується проведенням контрольної роботи за підсумками тем, що входять до модулю. Контрольна робота оцінюється максимально у 10 балів (детальний розподіл балів наводиться у пояснювальних записках до контрольних робіт).

Таблиця 5.3

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів на семінарських заняттях (денна/заочна)	Критерії оцінювання
3 / 9	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Правильно вирішив усі тестові завдання.
2 / 6	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом з теми, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Вирішив більшість (більше 50 %) тестових завдань.
1 / 3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми. Фрагментарно (без аргументації й обґрунтування) та поверхово викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, допускає істотні помилки. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 10 балів.

Таблиця 5.4

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	5 (2×2,5)
Тестовий блок (закритої форми)	3 (12×0,25)
Тестовий блок (відкритої форми)	2 (4×0,5)
Всього	10

Таблиця 5.5

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 5.6

Критерії оцінювання тестового блоку (відкритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідь вірна	0,5
Відповідь не вірна	0

Таблиця 5.7

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідь вірна	0,25
Відповідь не вірна	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Лактіонова О. А. Гнучкість фінансової системи: методологія, оцінка та вектори забезпечення: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 400 с.
2. Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг : Закон України № 2664-III від 12 липня 2001 року. URL: <http://nnzakon4.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
3. Регулятивний потенціал фінансового ринку в умовах глобальних викликів : монографія; за заг. ред. д.е.н., професора С. В. Онишко. Ірпінь : Видавництво Національного університету ДПС України, 2016.
4. Рекуненко І. І. Інфраструктура фінансового ринку України: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. 411с.
5. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / В. Опарін, В. Федосов, С. Львовчкін та ін. ; за заг ред. В. Опаріна, В. Федосова. Київ: КНЕУ, 2016. С. 52–53.
6. Чуницька І. І. Фінансовий ринок України: розбудова інфраструктурної компоненти : монографія. Ірпінь, 2017. 332 с.

Допоміжна:

7. Гарбар Ж. В., Степанкевич Н. С. Трансформація інфраструктури фондового ринку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 11-17
8. Міщенко А.С., Дегтярьова Н.В. Трансформації в інфраструктурі фондового ринку України. *Інтелект XXI. 2020*. №3. С. 49-53
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 28 квітн. 2020 року №361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20>
10. Чуницька І. І. Детермінанти методологічного забезпечення стратегічних напрямів розвитку фінансового ринку у контексті актуальних потреб сучасності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 6. С. 18–21.
11. Чуницька І. І. Розвиток організаційної складової інфраструктурного потенціалу фінансового ринку. *Економіка і держава*. 2014. № 11. С. 32–35.
12. Чуницька І. І. Стратегічна траєкторія розвитку фінансового ринку у форматі взаємодії складових його інфраструктурного потенціалу. *Бізнес інформ*. 2018. № 6.
13. Шолойко А. С. Інфраструктура страхового ринку України: монографія. Київ: Логос, 2019. 408 с.

Міжнародні видання:

14. Chunitskaia I. I. The Role of Exchange Activity in Infrastructural Capacity Financial Market of Ukraine Implementation. *Independent Auditor*. 2016. №17 (III). С.43-47.
15. Buhr W. What is infrastructure? *Volkswirtschaftliche Diskussionsbeiträge*. 2013. №107-03. P. 1-32. URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/83199/1/107-03.pdf>.
16. World Development Report, 2018. URL: <http://www.worldbank.org/en/publication/wdr2018>
17. Ivashkiv I., Korol S. and others. Strategies, models and technologies of economic systems management in the context of international economic integration: collective monograph. Riga (Latvia), 2020. 296 p.
18. The Global Financial Centres Index, September 2017. URL: https://www.longfinance.net/media/documents/gfci_22.pdf.
19. EU Banking Structures. (2017). ECB.int. Retrieved May 30, 2018. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2017/html/ecb.pr170530.en.html>.

Інформаційні ресурси ІНТЕРНЕТ:

20. Federal Department of Justice and Police (Money Laundering Reporting Office Switzerland). URL: [http:// www.ejpd.admin.ch](http://www.ejpd.admin.ch).
21. The Federal Reserve System (FRS). URL: <http://www.federalreserve.gov>.
22. The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). URL: <http://www.oecd.org>.
23. The World Economic Forum. URL: www.weforum.org.
24. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
25. Офіційний сайт Журналу про страхування в Україні «Фориншурер». URL: <https://forinsurer.com/stat>
26. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
27. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
28. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://nssmc.gov.ua>
29. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: www.uaib.com.ua
30. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: www.fg.org.ua

РЕЦЕНЗІЯ

**на методичні рекомендації до проведення семінарських занять
з навчальної дисципліни «ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять обов'язкової дисципліни «Фінансова інфраструктура» спрямовані на формування у майбутніх висококваліфікованих випускників університету знань, умінь і навичок щодо організації та забезпечення діяльності суб'єктів інфраструктури, пов'язаної обслуговуванням руху фінансових фондів на фінансовому ринку.

Тематика запропонованих методичних рекомендацій до проведення семінарських занять дозволяє здобувачам вищої освіти засвоїти предмет дисципліни. Структура методичних рекомендацій до проведення семінарських занять характеризується логічною послідовністю і в цілому відображає весь комплекс питань, які відносяться до предмету вивчення.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять складаються з двох змістових модулів, що включають вісім тем, які повністю розкривають предмет дисципліни та надаватимуть здобувачам вищої освіти необхідні знання, навички та вміння з діяльності суб'єктів фінансової інфраструктури.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять сприяють досягненню навчальної мети курсу – формуванню глибоких фахових знань та практичних навичок щодо організації та забезпечення діяльності суб'єктів інфраструктури, пов'язаної обслуговуванням руху фінансових фондів на фінансовому ринку.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять з курсу «Фінансова інфраструктура» відповідають вимогам, що висуваються до навчально-методичного забезпечення закладів вищої освіти і можуть бути рекомендовані до використання в навчальному процесі.

Рецензент:

**к. е. н., доцент, доцент кафедри
фінансових ринків та технологій**

Юлія ВЕРГЕЛЮК

РЕЦЕНЗІЯ

**на методичні рекомендації до проведення семінарських занять
обов'язкової дисципліни «Фінансова інфраструктура»
для підготовки здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та
страхування»**

Необхідність вивчення дисципліни «Фінансова інфраструктура» викликана тим, що у сучасній економіці є актуальним дослідження діяльності професійних учасників фінансового ринку, які, виконуючи певні функції та реалізуючи свої інтереси, водночас забезпечують трансформацію заощаджень громадян і накопичень підприємств в інвестиції і таке спрямування ресурсів, що сприяє належній ефективності їх використання.

Навчальна дисципліна «Фінансова інфраструктура» узагальнює надбання відомих вчених-економістів та провідних практиків. Вона забезпечується ґрунтовною теоретико-методологічною базою дослідження: використанням сукупності методів наукового пошуку, опрацюванням широкого масштабу інформації стосовно функціонування фінансового ринку.

Зміст і структура методичних рекомендацій до проведення семінарських занять з дисципліни «Фінансова інфраструктура» відзначаються логічною побудовою та відображують широкий спектр питань, які необхідні для базових знань здобувачам вищої освіти з дисципліни.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять складаються з двох змістових модулів, що включають 8 тем, які повністю розкривають предмет дисципліни та надаватимуть здобувачам вищої освіти необхідні знання, навички та вміння.

Методичні рекомендації до проведення семінарських занять «Фінансова інфраструктура» відповідають встановленим вимогам, що висуваються до навчально-методичного забезпечення закладів вищої освіти і можуть бути рекомендовані до використання в навчальному процесі.

Рецензент:
д.е.н., професор,
професор кафедри публічних фінансів

Оксана ГОРДЕЙ